

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HÉTENTEK EGYI SZOMBATON és egyes rendkívül alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közelevéltár (városi-
földszinti) 7. sz. ide küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
trodája: ide küldendők
az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felnéző szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadóhatalmados: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Nyílt levél.

Valamennyi vármegyei és városi levéltárhoz!

A szervezkedésben van az erő és ennek helyes alkalmazásában és kifejtésében az eredmény. Az erő azonban ne becsülje túl önmagát és ne nyert hatalmával, hanem a meggyőzés érveivel ejtse foglyul az embereket. Azaz, ha valami eszme kinyitja az érdeket az erők a gondolkodó elmék és érző szívek egyesülnek, céljukat soha meg se kíséreljék erőszakkal fellépéssel elérni, hanem a meggyőzés fegyverével biztosítani a szándék dialátát.

Ezeket bocsátom előre, midőn a levéltárosok, tehát a mi helyzetünkkel kívánok előtettek kedves kartársaim nyilatkozni. Arról a helyzetről, amely eddig sem volt rózsás, most azonban a városok rendezéséről szóló törvényjavaslat tervezetben szűró tövisekkel van megrakva. Mert a javaslat ahelyett, hogy emelne, vagy legalább is az őket megillető helyre tenné a levéltárosokat, ellenkezőleg olyan fizető osztályba sorozta azokat, melyben a különös képesítés nélkül való hivatalnokok egész légióját látjuk. A törvény nem kíván kedvezni, de még az állás tisztességét, becsét és értékét sem nézi, hanem öletszerűen, mintha már tervezője belefáradt volna az osztályozásba, miniket egyszerűen becsap a X-ik fizetőosztályba.

Ez nyílt tévedés és párját ritkító igazságtalanság.

Előre bocsátom a félreértések elkerülése végett, hogy én az embert nem állása, nem hivatala, hanem egyéni értéke szerint becsülöm. A sors csapásai, az életpontok levethetnek valakit alacsony hivatali állásba, de azért értéke, tudása, munkaeje és használhatósága nagyobb és hasznosabb lehet, mint azé, aki magas állásba jutott és mint az őrök buzakalású büszkén emelkedik az égnék. Különösen a közigazgatás gépezetében szerepe van a legkisebb esavarnak is és én, aki ismerem a kis emberek munkáját, tiszteltetlenné hajlok meg a közkatonák érdemei előtt.

Mindezen elismerésem dacára még sem tartom helyesnek és igazságosnak, hogy a magasabb képesítéssel bíró tisztviselők egy rang és fizetési osztályba kerüljenek azokkal, akiknek munkaköre ugyszólván semmi, vagy legalább is minimális képesítéshez van kötve. És ebben a tekintetben a legnagyobb sérelem éppen a levéltárosokkal történt, akiknek legtöbbször olyan képesítéssel bírnak, amely messze felülmúlja mindazok képesítését,

akik a tervezet szerint szintén a tizedik fizető osztályba sorolnának. Mert a levéltárosok legnagyobb része — mint a hozzám beérkezett adatokból látom — egyetemi képzettséggel bír és egyrészt nemcsak irodalommal, történetirással, adatok gyűjtésével és ezek feldolgozásával foglalkozik, hanem a szó teljes értelmében hivatalos író és nevük van a tudomány és ismeretterjesztés világlában. Beszélnek egy-két idegen nyelvet, járatosak a régi okmányok olvasásában és magyarázásában, ismerik a multat buvárkódásaik révén, rendezik szakszerűen rendetlen levéltárak anyagát, ismeretlen adatokat emelnek ki a feledés porából és azokat feldolgozva az emberiség közkincsévé teszik.

És ezen munkásságukkal szemben eddig igazán gyarló javadalmazásban részesültek és már régóta reménykedve várták, hogy a tudományt nevelő fardozásuknak legalább is méltányos ellenértékét kapják. E helyett azonban nem csak morszákát kaptak, hanem hivatalos állásuk tekintélyét is megtepedési a javaslat, midőn egyrangba sorozza őket a sokkal csekélyebb és ugyszólván másolómunkát végző hivatalnokokkal. Miért is bennem azon meggyőződést keltette ez a tervezet, hogy szerencsétlen kezű alkotója vagy nincs tisztában a levéltárosok munkakörével, vagy mint fentebb említettem, a rangosztály beosztása munkájába belefáradt és akik még hátra voltak, azokat besorozta a X. és XI. fizető osztályba. Ebben azonban nem szabad belenyugodnunk és minden törvényes eszközzel oda kell hatnunk, hogy ezen sérelem, mely az összes levéltárosok sérelme és hivatali állásának lekicsinylése, mielőbb orvosolható.

És ebben a mozgalomban ne csak a városi, hanem a vármegyei levéltárosok is vegyenek részt. Igaz ugyan, hogy ez a sérelem első sorban a városi levéltárosokat érinti, mert a vármegyei levéltárosokat a törvény a IX-ik fizető osztályba sorozta. Itt már nyomban előtűnik a tervezet igazságtalansága, mert ha egyenlő képesítést kíván a törvény a levéltárosoktól, miért ne volna a városi levéltárosok testülete a vármegyei levéltárosok rang és fizetőosztályába sorolható? Ez oly természetes valami, amelynek ellenkezőjét az sem tudná beoltozni, aki ezt a szerencsétlen tervezetet, valószínűleg a gyors munka elhamarkodottságával megcsinálta.

Ámdé nézetem szerint a vármegyei fizetésrendezésnél is sérelem esett a levéltárosokon,

mert azoknak, értem a főlevéltárosokat oly előmenetelt kellett volna biztosítani, hogy 10—15 évi szolgálat után bejuthassanak VIII. fizető osztály 3-ik fokozatába. És pedig azért, mert nem méltányos, hogy a főlevéltárosok egész életükben a IX. fizetősztályba maradjanak. Ezzel egyszersmind odakötné az állam és város a levéltárosokat állásukhoz úgy, hogy nem vágyakoznának hivataluk szemrontó foglalkozását más állással felcserélni. Az egyhelyhez, az egy hivatali álláshoz való ragaszkodásnak pedig az volna a haszna, hogy egy-egy levéltáros évtizedeken keresztül szolgálva, nemcsak egyönteltű rendet hozna be a levéltárba, hanem ismerné annak minden ügyét és nyugodtan szentelné tehetségét és tollát az ott található anyag feldolgozására. De eltekintve ettől maga az állás fontossága is joggal várhatja, hogy a főlevéltárosok bizonyos szolgálati idő eltelte után a VIII. fizető osztályba jussanak.

Ha sérelem esett vármegyei kartársainkon, mennyivel nagyobb a városi levéltárosok sérelme, midőn a tervezet őket a X-ik fizető osztályba sorolja. Ennek nem szabad megtörténni és midőn az összes városok levéltárosait felkérem az ezen sérelem orvoslási szándékolt mozgalmához való csatlakozásra, ugyanakkor bizalommal fordulok vármegyéink levéltárosaihoz is, akik ha nem is estek egy elbánás alá a városi levéltárosokkal, de szintén van jogos óhajításuk a tekintetben, hogy bizonyos szolgálati évek leteltével a VIII. fizetősztályba juthassanak. A közös és egyesített törekvés, a sérelemnek kellő megokolása, a férfias fellépés, mely higgadt lesz, de önrizetes, megfogja hozni a kívánt eredményt, mert megvagyok győződve hogy azok a férfiak, akik ismerik a levéltárosok munkakörét, felelősségét, bizalmi állását, tudását és képzettségét, be fogják látni, hogy a tervezet tarthatatlan és annak más alakba való öntése a levéltárosok erkölcsi és anyagi megvédésének nézőpontjából az államnak kötelessége.

Élmondva mindezeket, felkérem kartársaimat, az összes vármegyei és városi levéltárosokat, hogy csatlakozzanak azon megindított mozgalmához, mely a rajtunk, illetve hivatali állásunkon történt sérelem orvoslását célozza. Nézetem szerint, mely azt hiszem valamennyiünk véleménye, első sorban is memorandum alakjában sérelmeinket személyesen kell átadni a belügyi kormánynak és ezen memorandumban kérnünk kell a tervezetnek a levéltárosokat érintő rendelkezésének megváltoztatását. És pedig: *a városi levéltárosok éppen úgy, mint a vármegyei levéltárak örei soroltasának a IX. fizetési osztályba és azon fő- és levéltárosok, akik 15 éven keresztül mint ilyenek dolgoznak, ezen időn túl soroltassanak a VIII. fizető osztály 3-ik fokozatába úgy a vármegyéknél, mint a városoknál.*

Mint hogy pedig a modern kor, a haladás minden egyéntől, aki közhivatalt visel, bizonyos foku képesítést kíván, a levéltárosok érintő minősítési törvényt meg lehetne változtatni oly módon, hogy kimondatnék, miszerint valamely vármegye vagy város főlevéltárosának, levéltárosának és allevéltárosának csak az választható meg, vagy

nevezhető ki, ki egyetemi képesítéssel bír. Ez a törvény természetesen nem érintené a most hivatalban levőket, kiknek egyébiránt legnagyobb része ez idő szerint végzett valamely főiskolát. Emelne ez egyszersmind a levéltárosok tekintélyét és a megélhetés biztosítása olyan férfiakat vinne ezen pályára és állásra, akik a levéltárak elrejtett, még ki nem ásvolt kincseit feldolgoznák és a nemzet közkincsévé tennék.

Ezekben kívántam jelezni előttek kedves kartársaim nézeteimet helyzetünkről, a rajtunk esett sérelemről. Igaz ugyan, hogy engem, vagy talán kartársaim közül többeket ez a sérelem anyagilag nem érint, mert városaink az államnál bőkezűebben gondoskodtak javadalmazásunkról, de hacsak egyetlenegy kartársamon esik is sérelem, úgy érzem, hogy a jog, igazság, méltányosság és kartársi szeretet kötelességünké tenné a sérelem orvoslásának megkísértését. Mivel pedig a városi levéltárosok nagy része érzi azt az üstét, melyet a tervezet személyük és hivatali állásukon üt, egyé kell tömörölnünk és jogos érdekeinket megvédelmeznünk olyan törekvésekkel szemben, melyek magukon viselik a méltánytalanság és a helyzetet nem ismerő szülköltöhatár jegyét. Fel kell szavunkat emelni egy testület érdekében, mely nem szolgált rá eddigi becsületes munkájával a lekicsinylésre és amely testület, mint a multak hivatott öre a vármegyék és városok történetének kincseit őrzi.

Sorakoztatok tehát a kibontott zászló alá! Ne maradjon el közönlék egy sem, mert a siker érdekében mindnyájatoknak eszére, tevékenységére és együttérzésére szükségünk van. Jogot és igazságot kérünk és nem koldus pénzért eszedezünk. Amit kérünk azt felemelt fővel kérhetjük. Sőt kötelességünk állásunk tisztessége érdekében mindent megtenni, hogy mozgalmunk sikerre vezessen bennünket.

És én ismerve benneteket kedves kartársaim, remélem, hogy felszólalásunk nem elhangzó szó lesz a pusztában. Mert egy olyan testület tömörülése, melynek soraiban annyi tudás, műveltség és nemes ambíció van, az a testület, mely fáradhatatlanul dolgozik a javarészen ismeretlen, ki nem aknázott kincsesbányákban és amely testület egy célért küzde egy akaratban forr össze, az győzelemre tudja vinni *igazságát*.

Debreczen, 1910 február 1.

Koncz Ákos,

Debreczen sz. kir. város
tb. tanácsnoka és főlevéltárosa.

A falu.

A pusztában álló magányos fát lépi, zuzza a vihar, de ahol a fák erdővé tömörülnek, a tömeg oltalmában a csevezők egyén is biztonságot élvez. Az emberek évenek óta ismerik a szervezkedésben megnyilvánuló hatalmas erőt, a társadalmak alakulásában is ez a törvény érvényesítette befolyását. Tudománynyá azonban csak egy fél-század óta emelkedett. A szociális írók, legalaposabban Marr. ajándékozták meg az emberiséget ezzel a tudományyal s mert a gyakorlatba átvitt

elmélet óriási vívmányokat szerzett a munkástársadalomnak, a polgári társadalom is mihamar felismerte nagy horderejét.

Ma már mindenütt megkeresik és megtalálják egymást az emberek, akiknek közös érdekei vannak. Az arányok mindjobban megnövekedtek, a keretek kitágultak. A rokoncélokért szövetkezett egynégy a rokonszervezetek között is stílnék megalkotni a kapcsolatot. Helyi érdekű egyesületek országos hálózatba illeszkednek. Megnő a látásuk, az öntudatuk és megnő az erejük. A vesszőkéve meséjét évezredek óta ismerik az emberek, de csak egy félszázad óta követik.

A legujabb országos szervezetet a magyarországi községek alakítják meg. Tízezer magyar község! Anyagi és kulturális érdekeik csaknem minden vonalon azonosak. A panaszuk, a sérelmeik is közösek. A közigazgatási szervük pedig teljesen ozonos. És ezek a községek mégis magukra hagyatva, elszigetelten állottak. Az ország lakosságának háromnegyedrésze községekben él. A mezőváros és falu képviseli az ország örök erőforrásait.

A városi kultúra is a falu erejéből táplálkozik. És a falu mégis a kultúra dűldsáiból alig élvez valamit s az állami gondoskodásnak is mostoha gyermeke. A falu mindig csak áldoz. A falu az a mesebeli tejelő tehén, amelyet gondozásban alig részesítenek. Csak a tejt, a húst, a bőrt veszik. A tízezer magyar községből vegyünk el ezret. A megmaradó kilencezerben ősi állapotok uralkodnak. Csak az adóégrehajtó érdeklődik irántuk és a képviselőjelölt, a választások előtt. Ilyenkor tyukot és kalácsot ígérnek a falunak, de az ígért mindig csak ígret marad. Nem is a képviselő az oka. Aki anyagi és kulturális előnyöket akar élvezni, aki sérelmeinek orvoslását, sebeinek gyógyulását várja: az maga mozduljon meg. Minden képviselő akarhatja és keresheti a kerülete javát. Ez az akarás azonban öletszerű, nincs benne egészséges törekvés. Egyik a másikat ronjta le.

A községek megyei szervezete, amennyiben a megyei autonómia keretén belül fennáll, szintén nem alkalmas a községek előnyének képviseletére. Ez a szervezet közigazgatási célokat szolgál. A falu gazdasági és kulturális érdeke külön képviseletet kíván. Oly szervezetet, amely a falu nivójának és jólétének emelésére, súlyos terheinek apasztására egyetlen szempontokat keres és egészséges alapon működik, mindamellett úgy, hogy minden egyes falunak speciális helyzetét is állandó gondoskodása körébe vonja.

Tízezer község kebeléből kiküldött közös érdekképviselet rendelkezik is a szükséges erkölcsi és anyagi sullyal, hogy kiküldetésének megfelelhessen. Nem csodavárásra létesül a szervezet. Csoda nincs, csak fejlődés van. A fejlődés útjain pedig akadályok tornyosulnak, a legtöbbszor oly természetiek, amelyeknek léte senkinek sem használ és mégis oly mérvűek, hogy a falu, de még a megye sem tudja azokat elhárítani. Közöny és lanyhaság is marasztalja az akadályokat. A községek tele vannak jogos sérelemmel. A panaszukat el is küldik az illetékes fórumokhoz; de vajmi ritkán találják orvoslást. A szervezetre vár a feladat, hogy a hatóságok hallását — és ez alól a

miniszteriumok sem képeznek kivételt — kiéleltse és a közöny helyébe érdeklődést hozzon. Ereje is módja is lesz hozzá. Gyakran az is baj, hogy a községek nem tudnak a sérelmeikre helyesen rávilágítani.

A községek országos szervezetének a központja Budapesten lesz, mégis az lesz a legfontosabb teendője, hogy a gazdasági és kulturális boldogulás tényezőit megszaporítsa, hogy utakat és módokat teremtsen a falu anyagi erőforrásainak hasznosabb gyümölcsöztetésére. Ez a szervezet első sorban gazdasági szervezet lesz. A kulturális tényező vezetőjelejárójaként fog jelentkezni.

Amely pillanatban a községek országos szervezete megalakult, ez lesz Magyarország leghatalmasabb szervezete. Az ország lakosságának hetvenöt százalékát öleli fel. Kétségtelen, hogy működését is országos eredmények kísérik.

Állatállomány és trágya termelés.

Magyarország állatállománya az utóbbi években, sajnos, ismét jelentékenyen apadt. Az elmúlt év számadási adatai szerint apadt a juh és sertésállomány 5–10%-al. Ennek a sajnos körülménynek nem csak az általános drágulás a következménye, hanem főleg az is, hogy a learatott területhez viszonyítva a trágyatermelés folytonosan és jelentékenyen apad, ami pedig kétségen kívül a termésátlagok csökkenésére vezet.

Az elmúlt 40 esztendő alatt mezőgazdaságunk általában igen jelentékeny változásokon ment át. Legelőterületeinknek éppen fele feltérített, réterületeink több mint 10%-al apadt, ugartartásunk leszálolt 30%-ról 10%-ra, szántóföld területünk pedig megduplázódott 4 millió hektárral, körülbelül 8 millió m. holddal.

Világos dolga tehát, hogy ma sokkalta több trágyára volna szükség, mint volt pl. az 1870-es években, ha csupán olyan arányban akaródnék trágyázni, mint trágyáztunk akkor, nem is számítva azt, hogy ma legalább kétszer annyi búzát arattunk, mint arattunk akkor. Az 1870-es években az ország buzaterméde 15–16 millió métermáza volt, ma rossz termés esetén is legalább kétszer annyi, de 1906-ban 52 millió métermáza volt. Tehát kétszer-háromszor annyi foszfort veszünk ki talajunkból, holott aránylag annyit sem tudunk visszaadni, mint atdunk 1870-ben.

Ha szántóföldeinket aránylag ugyanannyi istállótrágyával kívánóok ellátni, mint tettük azt 1870-ben, akkor jelenlegi állatállományunkon kívül mintegy 70,000 drb számosállatra volna szükségünk, s ha ezekenk évi trágya-termelőképeségét 100 mm-ra tesszük, akkor az 1870-ikivel szemben 70 millió métermáza trágyahiány van, amelynek foszfortartalmát 16%-al számítva 120,000 mm. az a foszfortmennyiség, amelyivel kevesebbet kap a mai learatott terület az 1870-ikinel, nem is számítva azt, hogy a holdankénti átlagtermés azóta mintegy 60%-al növekedett, az ugar érlelt hatása pedig egyharmadra csökkent.

Igaz ugyan, hogy az istállótrágyában mutatkozó ezen hiányt kezdjük ma már műtrágyával pótolni s a mult évben is körülbelül egy millió

hatszáz ezer métermázsza foszfortartalmu műtrágyát használtunk fel. Ebben azonban alig van több 25,000 mm. foszfornál, tehát az ezután visszapótlás csaknem négy ötöddel kevesebb, mint azon hiány, melyet az 1879-ikével szemben kimutattunk.

Hogy a gyengébb trágyázásnak silányabb termés a következménye, az köz tudomású dolog. S ha a földtermő-erejének csökkenése ma még nem mindenütt észlelhető, az egyszerűen onnan van, mert egyrészt talajunk őseréjéből merítettünk, aminek azonban már végére is jártunk, másrészt pedig onnan, hogy mai talajművelő eszközeink sokkalta tökéletesebb, jobb munkát végeznek, mint végeztek a régiek.

A talaj őseréje azonban nem kifogyhatatlan, a talaj megmunkálását sem lehet a végtelenségig tökéletesíteni, el fog következni tehát az az idő, amikor a tökéletesebb talaj munka dacára érezhető országos terméscsökkenés fog beállni.

S ezt pusztán állatállományunk segélyével elkerülni nem fogjuk, mert mai belterjes gazdálkodási viszonyaink mellett kilátásunk van ugyan arra, hogy állatállományunk formailag és értékileg tökéletesülni fog, de annál kevesebb kilátásunk lehet arra, hogy számszerűleg is lényegesen gyorsabban szaporodjon. Ez országos csapat elkerülnünk csak úgy lehet, hogy állatállományunk számának bár kisebb mérvbeni szaporítása mellett a műtrágyák használatát olyan mérvűre fokozzuk, mint amilyen mérvű az a fölünk nyugatra fekvő államokban.

Hírek.

— **Felhívás.** Dübörög a föld. A vérrel megszentelt, megáldott rög hull-hull a lábunk alól. Lenn a végekben, nemzetiségek tengerében élő véreink küzdelme a rögrét hiábavaló. Megy-megy a föld és lassan, rendre elvesz ott minden, ha az egészséges, erős magyar társadalom nem siet nehéz és súlyos küzdelmek

között élő testvérei megmentésére. Pillanatról-pillanatra ezer és ezer gyönyörű gondolat, eszme semmivel meg, ideális küzdelem, nemes törekvés hull porba csupán csak azért, mivel egy-egy zsenialis terv anyagi eszközök híján nem valósítható meg. A nemzetiségek között élő magyarok segítségére és más egyéb hazafias, nemes, magasatos célok és törekvés megvalósításának előmozdítására a magyar társadalom által tisztán az e célra esztendőről-esztendőre összedott adományokból Budapest székhellyel, *Magyar Bank* elnevezéssel hatalmas pénztézet alakul, mely amell, hogy betéteket fogad el és foglalkozik a bankügylet minden ágával, az egybegyűjtött és a bank alapítókéjét képező összeget állandóan *kamatmentesen* fogja kiadni a fent körülírt célokra, míg a bank évi tiszta nyeresége tartaléktöke létesítésére és kulturális célokra fordítatik. Minden e célra adományozott fillér, mint a *Magyar Bank* javára tett alapítvány *örökre az alapítóenyozó, illetve adományozó nevének eszelletik s tisztán és kiadrólág, állandóan mint kamatmentes-kölcsön* lesz a Magyar Bank által hazafias, nemes és magasatos célokra kiadva. A Magyar Bank céljaira szánt minden fillér, adomány — gyűjtés a Magyar Leszámlító és Pénzváltóbank-hoz (Budapest, Erzsébet-körút 41.) küldendő, míg minden egyéb megkeresés, vagy írásos nyilatkozat Gallovich Jenő főtitkár címére (Szeged, D. M. K. E. székháza) intézendő. *D. M. K. E. elnöksége.*

— **Egy volt debreczeni táblabíró halála.** Résztvételt vettük a gyászjelentést, hogy nemes Balogh Imre nyugalmazott kir. ítélőtáblai bíró, 1848—49. honvéd-hadnagy folyó évi február hó 1-én, életének 79-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetésé csütörtökön ment végbe nagy részvét mellett a református egyház szertartása szerint, a Rákóczi-utca 10-ik számú gyászházban a Kossuth utcai ref. temetőben. A halálhíre a kir. tábla és törvényszék épületére kiütött a gyászlobogót. A bírói kar s az öreg honvédek testületileg vettek részt a temetésen.

Szerkesztői üzenetek.

M. M. Hódmezővásárhely. Értesítéseted köszönöm, veletek leszek.

Ny. ó. Niskoloz. Elismerő soraidat szívóbb köszönöm.

E. A. Komárom. Üdvözlétedért fogad halás köszönetemet.

D. M. K. E. Szeged. A közleményeket mai számunkban adom. Sok sikert!

S. S. Szekesfehérvár. Köszönöm, az érdem első sorban M. M. hódmezővásárhelyi kartársunké.

Pécs. Megkaptam, köszönöm.

Alapítottott 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS »

KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.

(VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készit mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺☺☺☺☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állíttatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺☺☺☺☺

Tartós betűeréből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdákknak, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.